

මංසන්ධි කළමනාකරණය සඳහා ඉදිවූ මහව දුම්රිය ස්ථානයේ ආර්ථික හා සමාජීය වැදගත්කම

පී.එස්.පී. වනසිංහ¹, එස්.කේ.ඒ.ටී. බණ්ඩාර²

උතුරු දුම්රිය මාර්ගයේ මහව දුම්රිය ස්ථානය පිහිටා ඇති අතර කොළඹ කොටුව සිට දුර කි.මී. 136.68 කින් හා මුහුදු මට්ටමේ සිට අඩි 302.1 කින් පිහිටා ඇත. මෙය 1903 ඉංග්‍රීසින් විසින් ආරම්භ කළ අතර 1926 දී මහව දුම්රිය ස්ථානය මාරු සන්ධිස්ථානයක් බවට පත්වීම නිසා මෙහි ආර්ථික, සමාජීය හා ඓතිහාසික විකාශනය කළමනාකරණ මූලධර්ම ඇසුරින් විමර්ශනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන අරමුණ වේ. මෙම අධ්‍යයනයට අදාළව ප්‍රධාන වශයෙන් ක්ෂේත්‍ර ගවේෂණය හා ක්ෂේත්‍ර නොවන ගවේෂණය යටතේ තොරතුරු රැස්කළ අතර පුස්තකාල ගවේෂණය ඔස්සේ ද දත්ත එක්රැස්කර ගන්නා ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ මංසන්ධි දුම්රිය ස්ථාන 07 ක් ඇති අතර, මනා කළමනාකරණ පිහිටීමක් මහව ප්‍රදේශයේ පිහිටා තිබූ නිසා ඉංග්‍රීසින් විසින් මහව දුම්රිය ස්ථානය මංසන්ධි දුම්රිය ස්ථානයක් බවට පත්කර ඇත. මෙම මහව මංසන්ධිය යාපනය, කොළඹ හා ත්‍රිකුණාමල ප්‍රදේශවලට ව්‍යාප්ත වේ. ඉංග්‍රීසින් මෙය ආරම්භයේ දී දුම්රිය පිවිසුම් මාවත, ප්‍රවේශපත්‍ර කවුළුව, මෙහෙයුම් කාර්යාලය හා වැසිකිළි පද්ධතියක් ඉදිකර ඇත. වර්තමානයේ දී මේවායේ පවත්නා සවිශක්තිය, පුරාවිද්‍යාත්මක බව හා ගෘහනිර්මාණ ශිල්පය ගැන සැලකීමේ දී අතිතයේ මනා කළමනාකරණයක් තිබූ බව සනාථ වේ. අතිතයේ දී මහව දුම්රිය ස්ථානය ආර්ථික වශයෙන් දියුණුවීමත් සමග පොහොර ගබඩාවක්, ගල් අගුරු දුම්රියන්ට ජලය ලබා ගැනීමට ළිං 5ක් හා ජල පෙරණයක් තිබී ඇත. මනා කළමනාකරණයකින් ඉංග්‍රීසින් මහව දුම්රිය ස්ථානය ඉදිකළ නිසා ජනතාවගේ ආර්ථික හා සමාජීය සංවර්ධනය සිදු වී ඇත. වර්තමානය වන විට මහව දුම්රිය ස්ථානයේ නිසි කළමනාකරණයක් සිදු නොවන නිසා, මෙම අධ්‍යයනය අතර තුරදී භාණ්ඩ ගබඩාව, දොඹකරය හා පොහොර ගබඩාව විනාශ වීම ද හදුනාගත හැකි විය. මේ සඳහා ප්‍රමාණවත් ගොඩනැගිලි පද්ධතියක් නොමැතිකම ද, සනීපාරක්ෂක පහසුකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම යන ගැටළු මෙහි දැකිය හැකිය. මහව දුම්රිය ස්ථානයේ පවත්නා ගැටළු විසඳීමට මනා කළමනාකාරීත්වයක යටතේ, දිරායන ගබඩා සංකීර්ණ වෙනුවට නව තාක්ෂණයෙන් යුත් මෙහෙයුම් ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමත්, පැරණි ටැබ්ලට් ක්‍රමය වෙනුවට නව තාක්ෂණික ක්‍රමයක් යොදා ගැනීම හා මහව ප්‍රධාන මාර්ගය හරහා වැටෙන දුම්රිය මාර්ගය සඳහා ගුවන් පාලමක් ඉදි කිරීම තුළින් මෙම උරුමය ආරක්ෂා කරගත හැකිය.

ප්‍රමුඛ පද : කළමනාකරණය, මහව දුම්රිය ස්ථානය, ආර්ථික, සමාජීය

¹² සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය. pspw327@gmail.com